

11/3/2020

Time: - 3hrs

Marks: 100

NB: - 1) All questions are compulsory.

2) All questions carry equal marks.

3) Figures to the right indicate marks to a sub-question.

1. Attempt any two questions

- a) Discuss Centralist features of the Indian Federal System. 10
- b) Explain the characteristics of state autonomy movements in India. 10
- c) Explain the arguments in favour of small states. 10

2. Attempt any two questions

- a) Explain the salient features of party system in India. 10
- b) Discuss the role of Shiv sena in Maharashtra 2019 Assembly elections. 10
- c) Critically analyze electoral performance of BJP till 2014. 10

3. Attempt any two questions

- a) Explain the relationship between caste and politics in India. 10
- b) What is communalism? Discuss the causes of communalism in India. 10
- c) Explain the causes of low political participation of women in Indian politics 10

4) Attempt any two questions

- a) Write in detail about criminalization of Indian Politics. 10
- b) What are causes of rising Naxalism in India? 10
- c) What is India's strategy to fight global terrorism? 10

5) Attempt any two questions

- a) Discuss the use and misuse of Article 356. 10
- b) Explain the concept of coalition form of government with examples. 10
- c) Discuss the problem of insurgency in North East. 10

वेळ-तास

- सूचना १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
 ३) उजवीकडील अंक उपप्रश्नाचे गुण दर्शवतात.

१) कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) भारतीय संघराज्य पद्धतीच्या केंद्राकर्षी वैशिष्ट्यांची चर्चा करा. १०
 ब) भारतातील राज्य स्वायत्तता चळवळींची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. १०
 क) लहान राज्यांच्या समर्थनार्थ असलेले युक्तिवाद स्पष्ट करा. १०

२) कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) भारतीय पक्ष पद्धतीची प्रमुख वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. १०
 ब) २०१९ मधल्या महाराष्ट्राच्या विधानसभा निवडणुकीतील शिवसेनेच्या भूमिकेची चर्चा करा. १०
 क) २०१४ पर्यंतच्या निवडणुकीतील भाजपाच्या कामगिरीचे टीकात्मक विश्लेषण करा. १०

३) कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) भारतातील जात आणि राजकारण यातील परस्परसंबंध स्पष्ट करा. १०
 ब) जमातवाद म्हणजे काय? भारतातील जामातावादाच्या कारणांची चर्चा करा. १०
 क) भारतातील महिलांच्या अल्प राजकीय सहभागाची कारणे स्पष्ट करा. १०

४) कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) भारतीय राजकारणातील गुन्हेगारीबद्दल सविस्तर लिहा. १०
 ब) भारतातील वाढत्या नक्षलवादाची कारणे काय आहेत? १०
 क) जागतिक दहशतवादाचा सामना करण्यासाठी भारताचे धोरणात्मक उपाय काय आहेत? १०

५) कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.

- अ) कलम ३५६ चा उपयोग व दुरुपयोग याची चर्चा करा. १०
 ब) मिश्र सरकार हा प्रकार उदाहरणे देऊन स्पष्ट करा. १०
 क) ईशान्य भारतातील घुसखोरीच्या समस्येची चर्चा करा. १०